

Debreceni Ítéltábla

Pf.I.20.513/2024/7.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Dobos Zoltán Gábor ügyvéd (cím szám székhelyű) által képviselt felperes neve (cím szám alatti lakos) felperesnek – a Dr. Halász Árpád Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Halász Árpád ügyvéd; cím szám székhelyű) által képviselt alperes neve (cím szám alatti lakos) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 12.P.21.042/2024/19. számú ítélete ellen a felperes részéről 22., 24. és 25. sorszáмок, az alperes által pedig 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperest arra kötelezi, hogy a jogerős ítélet személyiségi jogi jogsértést megállapító rendelkezését a saját nevét viselő Facebook-oldalán (www.facebook.com/l.m.n.) 8 napon belül, fizetett hirdetés útján, 90 napig elérhető bejegyzésben az alábbi címmel és felvezető szöveggel olyan módon tegye közzé, hogy arra kattintva a jogerős ítéletnek a személyiségi jogi jogsértés megállapítását tartalmazó rendelkező részi bekezdése olvasható legyen: „Bocsánatot kérek a felperestől! Az ellenem indított személyiségi jogi perben a bíróság megállapította, hogy a felperes személyiségi jogát megsértettem. Bocsánatkérésem mellett az ítélet rendelkező részét nyilvános elégtételként változtatás nélkül közlöm.”.

A felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 2 356 104 (kettőmillió-háromszázötvenhatezer-egyszáznégyszáz) Ft-ra feleml, az alperes által megtérítendő kereseti illeték összegét 1800 (egyezeröszáz) Ft-ra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy jelen ítélet meghozatalától számított 60 (hatvan) napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevélteli számlájára fizessen meg 4200 (négyezeröszáz) Ft kereseti illetéket.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban fölmerült költségeiket a felek maguk tartoznak viselni.

Kötelezi a felperest, hogy jelen ítélet meghozatalától számított 60 (hatvan) napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevélteli számlájára fizessen meg 60 329 (hatvanezer-háromszázhuszonkilenc) Ft fellebbezési illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy jelen ítélet meghozatalától számított 60 (hatvan) napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára fizessen meg 121 807 (százhuszonegyezer-nyolcszázhet) Ft fellebbezési illetéket.

Felhívja a feleket, hogy az illeték megfizetése során a közlemény rovatban tüntessék föl a Debreceni Ítéltábla megnevezést, jelen bírósági ítélet bal felső sarkában lévő számát, valamint a saját adóazonosító számukat.

Megállapítja, hogy a felperes – kérelemre – 4699 (négyezerhatszázkilencvenkilenc) Ft fellebbezési illetéket visszaigényelhet, amely kérelem elbírálásához az ítéltábla a határozatát – az elsőfokú bíróság útján – megküldeni rendeli a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Szabolcs-Szatmár Beregi Vármegyei Adó- és Vámigazgatóságának.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes Ny. Megyei Jogú Város polgármestere, az alperes Ny. Megyei Jogú Város Közgyűlésének a tagja.

[2] Ny. Megyei Jogú Város képviselő-testülete 2023. szeptember 21-én a nyilvánosság kizárásával közgyűlést tartott, amelyen mindkét fél jelen volt.

A közgyűlés témája a Ny.-ra tervezett akkumulátorgyár volt, amellyel kapcsolatban az alperes több kérdést is intézett a felpereshez.

A felperes arra az alperesi kérdésre, hogy „a polgármester hajlandó lenne sormunkát vállalni ebben az akkumulátor gyárban?” egy kézmozdulattal reagált, amelyről az alperes fényképfelvételt készített. Ezen a képen az látható, hogy a felperes felemelt jobb fel- és alkarja 90 fokos szöget zár be, a jobb kézfejét a felperes ököibe szorítja és a bal kezét az így behajlított jobb felkarjára helyezi, azaz karlendítéssel trágárságot mutatott („bemutatott”, „beintett”).

[3] Az alperes 2023. szeptember 24-én a www.facebook.com internetes felületen a saját nevét viselő oldalon (www.facebook.com/l.m.n.) fizetett hirdetés útján nyilvános bejegyzést, alá pedig egy, a felperest a fentebb idézett kézmozdulattal ábrázoló fényképet tett közzé.

A bejegyzés szövege a következő volt: „Igen, jól látják, kedves ny.-iak! Ezt üzenté a fideszes polgármester. Kinek? Nekem, ezzel pedig rajtam keresztül Önöknek.

A városunkba tervezett akkumulátorgyár kapcsán a nyilvánosság elől zárt ajtók mögé bújtak a fideszes képviselők. A három és fél órás napirenden elhangzott információk nagy része olyan volt, amit a lakosság megismerhetne, meg is kellene ismernie! Tehát, ha azt a néhány, üzleti titok kategóriájába tartozó diát és adatot kivesszük, akkor az előadást a nyíregyháziak is végighallgathatták volna.

De a kérdéseink továbbra is megválaszolatlanok maradtak: miért fél a polgármester a Ny.-n élőket nyílt fórumon vagy közmeghallgatáson tájékoztatni?

A válasz pofonegyszerű: nyilvános fórumon, a kamerák előtt a kényes kérdésekre meglepő és furcsa válaszok érkehetnek.

Kérdésekkel csupán az ellenzéki frakció tagjai készültek, köztük én is. Három körben tettem fel a kérdéseimet, voltak köztük szakmai kérdések a beruházásokról és a hozzá kapcsolódó fejlesztésekről, valamint a városlakók által hozzám eljuttatott, az azt megelőző három órában még nem megválaszolt kérdések, mint például, hogy „a munkásszállókon élő gazdasági bevándorlók a város egészségügyi ellátórendszerét veszik majd igénybe, vagy külön lesz kiépítve számukra ilyen lehetőség?” A kérdéseim során már egyre inkább éreztem, a polgármester kezd feszült lenni, és ez az utolsó kérdésnél ki is csúcsosodott, amikor feltettem, hogy „a polgármester hajlandó lenne sormunkát vállalni ebben az akkumulátorgyárban?”

A képen pedig láthatják a polgármesteri válasz hű másolatát, mert a zárt ülés miatt erről a média nem számolhatott be. Bemutatott nekem és mindazoknak, akiket képviselek, akikért dolgozom. Jelezttem, hogy ezt a félreérthetetlen választ továbbítom a kérdezőnek és a lakosságnak, amire a polgármester egyértelművé tette, hogy ezt nekem üzeni és újra megismételte a nemzetközi kézjelzést.

Ezek után bocsánatkérésre szólítottam fel a polgármestert, aminek nem tett eleget. Hogy ez a polgármesteri kézmozdulat írásban is jegyzőkönyvbe kerülhessen és megmaradhasson az utókornak, szót kértem, de ezt a válasz kínossága miatt már megtagadta a polgármester.

Nem hiszem, hogy ilyen előfordult volna az elmúlt 33 évben a nyíregyházi közgyűlésen. Ahogy a közéletet és a politikai beszédet, úgy a fideszes politikusokat is megmételtyezte a propagandamédia alpári stílusa. Mire számítsak legközelebb? Nemcsak bemutat, hanem megpróbál megütni a polgármester?

Ahogy gyáván elzárkózik a lakosság tájékoztatásától, talán ezt a tettét is gyáván letagadja majd. De akkor mit lehet neki elhinni? Semmit. Nem bátorítok senkit arra, hogy a polgármester magatartását kövesse. A legnagyobb jelzés az lesz számára, ha sikerül elzavarnunk a pártkatonáival együtt.”

[4] A bejegyzésre számos hozzászólás érkezett – többek között az alábbi, a kereset tárgyává tett felperesre vonatkozóak:

1. „Egy mocskos seggnyalója O.-nak.”
2. „Egy szarkupac ember.”
3. „Ezt a K.-ot el kell zavarni, mert csalásból lett ismét polgármester...elfelejti honnan indult.”
4. „Már régen a börtönben lenne a helye.”
5. „Remélem nem sokáig fogja élvezni a lopott pénzt.”
6. „Ez az ember maga egy GERMICID KÚP.”
7. „Mert ez is mocskos fideSS patkány, rég a börtönben lenne a helye a szarházinak.”
8. „Én emlékszem az utolsó akasztásra Ny.-n, nem lehetne visszahozni?
9. „Ugyan mit várunk ettől a BÜNTETETT ELŐÉLETŰ (2.5felfüggesztett)fidesznyiktól?”
10. „Szar volt [] is maradt, ez Ny. polgármestere!”
11. „Kovács! az öklödet dugd a seggewardve!”
12. „én mondtam, hogy korrupt”

[5] A felperes módosított – eredetileg 13 közlés vonatkozásában előterjesztett – keresetében annak a megállapítását kérte, hogy az alperes a Facebook-oldalán tett bejegyzésre írt, fentebb 1. sorszámmal jelölt közlése valótlan tényállítást tartalmaz, amely sérti a

jóhírnevét, valamint a becsületét és az emberi méltóságát, a 2. sorszámú hozzászólás sérti az emberi méltóságát, a 3. sorszámú hozzászólás azon része, hogy a felperes csalásból lett ismét polgármester, valótlan tényállítás, amely sérti a jóhírnevét, a 4. sorszámú hozzászólás valótlan tényállítást tartalmaz és sérti a jóhírnevét, az 5. sorszámú hozzászólás azon része, hogy „lopott pénz” valótlan tényállítás, amely sérti a jóhírnevét, a 6. sorszámmal jelölt hozzászólás sérti az emberi méltóságát azzal, hogy őt egy kúphoz hasonlítja, a 7. sorszámú hozzászólás első mondata sérti az emberi méltóságát, mivel azt a benyomást kelti, hogy a felperes náci nézeteket vall, míg a mondat második része valótlan tényállítás és sérti a jóhírnevét, a 8. sorszámú hozzászólás az emberi méltóságát sértő kifejezés, mivel arra utal, hogy a felperest el akarja pusztítani, a 9. sorszámú hozzászólás azon része, miszerint a felperes büntetett előéletű, valótlan tényállítás, amely sérti a jóhírnevét, a 10. és a 11. sorszámú hozzászólások kifejezőmódjuk miatt sértik az emberi méltóságát, a 12. sorszámú hozzászólás pedig valótlan tényállítás, az sérti jóhírnevét.

Elégtételadásként kérte továbbá, hogy az alperes a Facebook-oldalán tegye közé az alábbi bocsánatkérő szöveget: „Ny. Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2023. szeptember 21. napi közgyűlését követően 2023. szeptember 24. napján közzétett bejegyzésemhez számos, dr. K. F. polgármestert érintő hozzászólás érkezett. A hozzászólások jelentős része minősíthetetlen és megengedhetetlen módon uszított a Polgármesterrel és a kormánypárti szavazókkal szemben. Ny. Város Polgármester becsületét sértő, őt túlzóan lealacsonyító, emberi méltóságában sértő hozzászólásoktól kifejezetten elhatárolódom, így akik akár a polgármester, akár kormánypárti szavazók becsületét ilyen megalázó módon, emberi méltóságát figyelmen kívül hagyva megsértették, azokkal közösséget nem tudok vállalni. Figyelemmel arra, hogy a Facebook-oldal üzemeltetésével kapcsolatos felelősség az enyém, így a tárgyi bejegyzéséhez tartozó hozzászólások miatt is felelősséget vállalok. Ennek eleget téve ezúton tisztelettel bocsánatot kérek dr. K. F. polgármestertől, valamint minden szavazótól, legyen az kormánypárti, vagy sem, akit megbotrántottak a becsmérő és uszító hozzászólások. Tisztelettel kérem a facebook oldalamat követő, vagy ide látogató felhasználókat, hogy a jövőben tartózkodjanak attól, hogy bárkinek a becsületét, jó hírét ilyen gyalázatos módon sértsék a hozzászólásaikkal. Az ilyen jellegű hozzászólások oly mértékben rombolják a választó polgárok közötti diskurzust, és olyan mértékben kelti a gyűlöletet honfitársaink között, egymással szemben, amit nem engedhetünk be a magyar politikai közéletbe. Csak olyan sztenderdeket követelhetünk meg a közbeszédben, amelyeknek mi mindannyian ugyanúgy hajlandóak vagyunk megfelelni.” Ez az elégtételadó közlés annyi ideig, ameddig az alperes bejegyzése közzé volt téve, de legkevesebb 90 napig legyen elérhető az alperes Facebook-oldalán.

Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 500 000 Ft sérelemdíj, és annak 2023. szeptember 24-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, és 30 000 Ft átutalt kereseti illetékből, valamint 558 800 Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megfizetésére is.

[6] Az alperes a kereset elutasítását, és a felperes megbízási szerződésben rögzített: mindösszesen bruttó 3 215 640 Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltségében marasztalását kérte.

Érdemi ellenkérelmében vitatta, hogy a hozzászólásokért felelősség terhelne. Kérte, hogy a törvényszék hagyja figyelmen kívül a Kúria ezzel összefüggésben hozott határozatait, ugyanis álláspontja szerint a Kúria tévesen értelmezte a közösségi médiában közzétett bejegyzések és a hozzá fűzött hozzászólások szerepét. Hivatkozása szerint a kúriai jogértelmezés nem tart lépést a közösségi média azon gyakorlatával, amely szerint az ilyen platformokon a vélemények legszélesebb értelemben vett ütköztetésére van lehetőség. Abban az esetben, ha

valaki a saját oldalait letiltja, a hozzászólási lehetőséget korlátozza, azzal „a közösségi médiaélményt” üresíti ki.

Hangsúlyozta, hogy a sérelmezett hozzászólások egyike sem tartalmaz konkrét tényállítást, illetőleg azok véleménynyilvánításnak minősülnek, amelyeket a közszereplő felperes tűrni köteles.

Az alperes bejegyzése nem tartalmazott becsmérő kifejezést, nem uszított gyűlöletre, ezért nincs okozati összefüggés a bejegyzése és a hozzászólások között.

A hozzászólások intenzitása nem volt előre látható, és nem volt elvárható az alperestől, hogy ezeket a következményeket elhárítsa. Számtalan hozzászólást maga az alperes törölt, azaz mindent megtett annak érdekében, hogy a hozzászólások a felperes személyiségi jogait ne sértsék. Az alperes bízott továbbá abban is, hogy a felhasználók, hozzászólók mint a közösségi médiához csatlakozó személyek a közösségi irányelveket betartják. Más felhasználók szerződésszegő magatartásáért az alperes nem vonható felelősségre.

Az elégtételadásra vonatkozó felperesi közlemény nem kellően tárgyilagos, abban „szubjektív elmélkedésnek nincs helye”.

A felperes sérelemdíj iránti igényét is alaptalannal tartotta. Ezzel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az állandó bírói gyakorlat szerint a személyi jogi jogsértésnek nem automatikus következménye a sérelemdíj megítélése. A perbeli esetben a sérelemdíj és a bocsánatkérő üzenet együttes alkalmazása nem indokolt, ugyanis a felperessel szemben a perbeli kommentek miatt negatív megnyilvánulás vagy atrocitás nem történt.

[7] A Ny T. 12.P.21.0../2023/19. számú ítéletében megállapította, hogy a www.facebook.com honlapon az alperes általa üzemeltetett L. M. elnevezésű profilon 2023. szeptember 24. napján közzétett bejegyzés alatt megjelent azon hozzászólás, hogy „Ugyan mit várunk ettől a BÜNTETETT ELŐÉLETŰ (2.5felfüggesztett)fidesznyiktól?” valótlan tényállítás, és azzal az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül az általa üzemeltetett <https://www.facebook.com/l.m.n> webcímen elérhető facebook oldalon az alábbi szöveget tegye közzé úgy, hogy az 90 napig elérhető legyen.

„A 2023. szeptember 24. napján közzétett bejegyzésemhez érkezett azon hozzászólás, hogy „Ugyan mit várunk ettől a BÜNTETETT ELŐÉLETŰ (2.5felfüggesztett) fidesznyiktól?” valótlan tényállítás, ezért bocsánatot kérek Dr. K. F. polgármestertől.”

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 1 597 680 Ft perköltséget.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 36 000 Ft eljárási illetéket.

Indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:45. §-ának (2) bekezdését, 2:44. §-ának (2) bekezdését és 2:55. §-a (1) bekezdésének a) és c) pontjait fölhívva kifejtette: a bíróságnak elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperes mint a www.facebook.com weblapon saját nevén üzemeltetett oldal fenntartója felel-e az általa írt bejegyzéshez írt hozzászólások tartalmáért, illetőleg a Kúria erre vonatkozó BH2016.330. számú eseti döntése a perbeli esetben figyelmen kívül hagyható-e.

A törvényt szerinti az alperes mint egy Facebook-profil fenntartója azzal, hogy lehetőséget biztosít mások számára arra, hogy véleményüket kifejtsék vagy tényállításokat tegyenek,

maga is részese lesz annak. Az alperesi állásponttal ellentétben, ha valaki a saját bejegyzéséhez tehető kommentek egy részét letiltja, nem jelenti a vélemények ütköztetésének korlátozását, mivel a szabad véleménynyilvánítás nem vezethet mások személyiségi jogainak sértéséhez. Akár negatív vélemény is megfogalmazható olyan módon, hogy az ne sértse más ember emberi méltóságát. Az alperes mint a perbeli internetes oldal fenntartója azáltal, hogy mások számára teret biztosít(ott) véleményük kifejezésére, függetlenül attól, hogy egyébként az egyes hozzászólásokkal egyetért-e, részese lesz a véleményközlésnek, tekintet nélkül arra, hogy arról tudomást szerzett-e, mivel egy olyan honlapot üzemeltet, ahol a kommentek elhelyezésére lehetőség van.

Rögzítette: a felperes által kifogásolt hozzászólások egy kivétellel véleménynyilvánítások voltak, nem pedig tényállítások. A 9. sorszámú, büntetett előéletűsége vonatkozó bejegyzésen kívül valamennyi hozzászólás lényegében egy-egy, a felperessel kapcsolatos negatív vélemény kifejezésére szolgált akkor is, ha az néhány esetben (3. sorszámú közlés: „csalásból lett ismét polgármester”, 12. sorszámú közlés: „én mondtam, hogy korrupt”) tényállításnak tűnik. A szövegkörnyezetből, a mondatszerkezetből azonban ezek esetében is megállapítható, hogy azok a hozzászóló véleményét tartalmazzák.

Az 1., 4., 5. és 7. sorszámú közlések egyértelműen a hozzászóló által kifejtett vélemények. Akkor lennének tényállítások, ha konkrétan egy felperessel kapcsolatos tényt közölnének mint valóságot, azonban itt nem ez történt. A hozzászólók véleményét tartalmazó bejegyzések, bár kétségtelenül igen erős, túlzó, bántó kijelentések, nem lépik túl a szabad véleménynyilvánítás azon, az internetes oldalakon egyébként jellemzően megjelenő megfogalmazások határát, amit a felperes mint közszereplő túrni köteles.

A szabad véleménynyilvánítás ugyanakkor még közszereplő esetében sem valósíthat meg valótlan tényállítást. Azzal kapcsolatban még a közéleti szereplőt is megilleti a jogvédelem. A 9. sorszámú hozzászólás: „ugyan mit várunk ettől a BÜNTETETT ELŐÉLETŰ (2.5felfüggesztett)fidesznyiktól?” tényállításnak tekintendő. Az ugyanis, hogy a hozzászóló a felperest mint büntetett előéletű személyt jelöli meg, hozzátéve a büntetés mértékét is, nem egy a laikus személy részéről közzétett vélemény, hanem egy nagyon is konkrét tényállítás, amely arra utal, hogy a felperest 2,5 év felfüggesztett szabadságvesztés-büntetésre ítélték, ami az alperes által sem vitatottan valótlan állítás. Ezért a törvényszék ezen hozzászólás tekintetében megállapította, hogy ezzel a közléssel az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Az alperest elégtételadásra kötelező közlemény szövegét részben a keresettől eltérően, a konkrét jogsértésben való felelősséget kimondva, bocsánatkérésre kötelezéssel határozta meg. A törvényszék szerint az elégtételadásnak a sértett személy felé történő, a sértett megkövetését tartalmazó nyilatkozatnak kell lennie, amelyben a jogsértő kifejezi a sértett felé a megbánását, azonban ez további, a perben nem álló személyekre nem terjedhet ki. Az elégtételadás körében közzétett szöveg közzétételének idejét 90 napban határozta meg, mivel legalább ennyi ideig az alperes saját elismerése szerint is elérhető volt a jogsértő szöveg, és ez az idő elégséges arra is, hogy eljusson azokhoz, akik az eredeti hozzászólást olvasták.

Rögzítette: a jogsértés megállapítása és az elégtételadás a személyiségi jog megsértésének objektív, a felróhatóságtól független szankciói, ezért annak az alperesi védekezésnek, hogy a bejegyzés közzétételét, és az arra tett hozzászólásokat illetően a magatartása nem volt felróható, nem volt relevanciája.

A sérelemdíj fizetésre irányuló felperesi keresetet elutasította, mivel az alperes által elkövetett jogsértés a felperes saját nyilatkozata szerint sem jelentett a számára tényleges hátrányt, így a sérelem kompenzálásához a sérelemdíj nem szükséges, az a jogsértés megállapításával és az elégtételadással megvalósítható.

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-nak (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes részére perköltség fizetésére. Ennek meghatározásakor figyelembe vette, hogy a felperes túlnyomórészt pervesztes lett, azonban az alperes a perre okot adott. Figyelembe vette a felperes részére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerin megállapítható ügyvédi munkadíj pernyertességével arányos részét, valamint az alperes részére ugyanezen rendelet 2. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontjai szerinti megállapítható, ugyanakkor a 3. §-ának (6) bekezdése alapján mérsékelt összegű ügyvédi munkadíj alperesi pernyertességgel arányos részét.

A törvényszék az alperes részére felszámított költségek közül az előkészítő iratok benyújtásával kapcsolatban felszámított összeget eltúlzottnak találta, ezért azt csökkentette. A felperes az eljárás során a kereseti kérelemhez képest olyan új nyilatkozatot nem terjesztett elő, amelyre vonatkozóan az alperesnek az ellenkérelemtől lényegesen eltérő, újabb, nagy terjedelmű előkészítő iratot kellett volna benyújtania.

Az alperest a Pp. 83. §-ának (2) bekezdését, valamint a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a feljegyzett eljárási illeték megfizetésére, ugyanis az illeték független volt a sérelmezett szövegek számától, és egy kereseti állítás tekintetében az alperes pervesztes lett.

[8] Az elsőfokú ítélet ellen mindkét fél fellebbezett.

[9] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és a teljes keresetének való helyt adást, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, továbbá az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerinti, általános forgalmi adóval növelt mértékű első- és másodfokú perköltségében marasztalását kérte.

Kifejtette: a 3. sorszámú közlés egy meglehetősen konkrét tényállítást jelöl meg. A „csalásból lett ismét polgármester” kifejezés közel sem csupán egy véleményt fogalmaz meg, hanem félreérthetetlenül és konkrétan rögzíti, hogy a felperes csalt a választásokon, tehát család nélkül nem lehetne Ny. polgármestere.

A 4., 5. és 7. sorszámú közlések ugyanazt a tényállítást fogalmazzák meg, miszerint a felperes bűnöző, hiszen azoknak van börtönben a helyük, akik bűncselekményt követnek el. Ezek a hozzászólások messze túllépik a véleménynyilvánítás kereteit, és konkrét tényállítást fogalmaznak meg.

A 12. sorszámú közlés szintén tényállítás, mert a hozzászólás tevője azt állítja, hogy a felperes korrupciós bűncselekményeket követett el. A közlés egyszerűen és lényegre törően írja le, hogy polgármesterként nem a város érdekeit helyezte előtérbe, hanem valamiféle előnyért a kötelességeit megszegte.

A keresetében sérelmezett véleménynyilvánításokkal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy polgármesterként sem köteles eltérni, hogy semmibe vegyék az emberi méltóságát. Megjegyezte, hogy polgármesterként alacsonyabb az a tűrési határ, mint amit egy országos ismertségű politikusnak el kell viselnie.

Sérelmezte az elsőfokú bíróság által alkalmazott elégtételadást. A kereseti kérelme a bocsánatkérés képpel ellátott, fizetett hirdetés útján közzétett bejegyzés formájában való elégtételadó közlemény megjelentetésére irányult. Az elsőfokú ítéletben meghatározott elégtételadásra kötelezés viszont lehetőséget biztosít arra, hogy az alperes kibújjon és megghiúsítsa az ítéleti rendelkezés, valamint a jogintézmény célját. Az alperes a Facebook-oldalán akár olyan rejtett formáját is választhatja a közzétételnek, amivel az elégtételnek esélye sincs elérni a kívánt célt. A felperes szerint a bejegyzési forma, azaz a Facebook-poszt alkalmas egyedül arra, hogy a bocsánatkérés megfelelő nyilvánosságot kapjon. Azért szükséges a fizetett hirdetés keretében történő közzététel, hogy azt több ember láthassa. Megjegyezte: azt, hogy az alperes az inkriminált bejegyzést és ezzel a hozzászólásokat

fizetett hirdetés formájában népszerűsítette, maga is elismerte (15. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldalának közepe). A kép csatolása pedig azért szükséges, mert az alperes is csatolt fényképet a bejegyzéséhez. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság által közzétenni kért szöveg megismétli a jogsértést, ezért az tovább erősíti a jogsértő közlés hatását.

A sérelemdíjjal kapcsolatban kifejtette, hogy valóban nem álltak vele szemtől szembe emberek, akik őt korrupcióval vádolták volna, és nem is fenyegették őt azzal, hogy börtönbe kerül, ez azonban nem jelenti azt, hogy ténylegesen ne érte volna hátrány. Miután a felek többször kerülnek a helyi közbeszédbe, ezért az interneten megtett állítások jobban rögzülnek, és így hatékonyabban formálják az emberek személyükkel kapcsolatos gondolatait, mintha nem lennének ismertek. Erre tekintettel az emberekben, illetve a választóikban téves kép alakulhat ki a személyünkkel kapcsolatban, így tévesen korruptként, tolvajként vagy börtönbe vetendő bűnözőként tekinthetnek rájuk, ha ezeket olvassák. Vannak olyan olvasók, akiket ilyen egyszerű közlésekkel is befolyásolni lehet, ezért ezek a közlések megváltoztathatják számos olvasó véleményét a felperessel kapcsolatban. Ezek a közlések pletykákat, szóbeszédet szülhetnek. A hátrány valójában ekkor realizálódik, még akkor is, ha közvetlenül nem állnak a felperes elé, és nem üvöltik az arcába azokat a valótlanságokat vagy véleményeket, amiket az interneten a felperesről írnak.

A felperes szerint az alperes a hozzáállásával aláasta az értelmes társadalmi párbeszéd alapjait is. Célja nem más volt, mint népszerűségének a növelése, politikai haszonszerzés és szavazategyűjtés. Az alperes bejegyzéséhez a keresetben megjelölt hozzászólásokon túl heteken át további uszító, lejárató, valótlan tartalmú hozzászólások érkeztek. Az ilyen nagy nyilvánosság előtt tett közlések nem csak a helyi választásokkal, és így a munkájával összefüggésben jelentettek sérelmet, hanem személyes emberi kapcsolataira is olyan bélyeget nyomtak, amelyre nem szolgált rá, és amely miatt torz kép alakul ki róla.

A felperes szerint az elsőfokú ítéletéből „a jogalkalmazói rosszallás” hiányzik. Összességében – figyelembe véve a perköltség összegét – az alperes majdhogynem keresett a jogsértéssel. Az ítélet így nem elítélte, hanem kvázi jutalmazta az alperest.

Sérelmezte a perköltségviseléssel kapcsolatos döntést is. Hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság azt nem indokolta meg kellőképpen, és figyelmen kívül hagyta a felperes által a 2024. június 20-i beadványában levezetett perköltség-felszámítást, ahol 588 800 Ft perköltséget (abban 30 000 Ft átutalt kereseti illetéket) igényelt. Az elsőfokú bíróság a felperes által bejelentett ügyvédi munkadíjat nem a bejelentett tételes megbízási díj, hanem a jogszabály alapján állította be a számításába. Nem vezette le, hogy a pernyertesség-pervesztesség arányának a kiszámításánál mit, milyen arányban vett figyelembe. A törvényszék két kereseti kérelmének helyt adott, és csak egyet utasított el, ez azonban nem jelenik meg a perköltségviseléssel kapcsolatos döntésében, ahogy az sem, hogy a jogsértés megállapítása az alperes egyetlen magatartásával van összefüggésben.

Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú perköltség összegének 2 835 196 Ft-ra történő felemelését kérte.

Másodfokú perköltségként 1 046 480 Ft ügyvédi munkadíjra tartott igényt.

Kifejtette, hogy a hozzászólásokért való felelősséget objektivizáló és kiterjesztő kúriai ítélezési gyakorlat nem helyes. Álláspontja szerint jelen perben a Kúria Pfv.20.794/2016/1. számú precedensképes határozata, illetve a BH2016.330 számú eseti döntése nem alkalmazható. Az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy a precedensértékű határozatok mellőzésére tett alperesi indítványt miért nem vette figyelembe.

Hangsúlyozta: a kommentek egy részének letiltása nem lehetséges. A hozzászólások moderálásának módja az úgynevezett „értésítési-eltávolítási” eljárás, amelynek lényege, hogy a felhasználók jelenthetik az adott platform elveit sértő tartalmakat, majd azokat törlik. Jelen esetben ez megvalósulhat a Facebook moderálása vagy a bejegyzés létrehozója által. Azt követően, hogy a felperes a keresetlevél útján felhívta az alperes figyelmét a jogsértő hozzászólások létre, az alperes azokat rögtön eltávolította, ami megfelel a helyben szokásos eljárásnak. A felperes a Facebookon rendelkezésre álló „hozzászólás jelentése” funkcióval vagy az alperes jogsértő komment okán történő megkeresésével is megfelelő jogorvoslathoz juthatott volna.

Továbbra is vitatta, hogy az internetes oldal fenntartója azzal, hogy mások számára teret biztosít a véleményük kifejezésére, és ezáltal lehetőséget teremt azok mások által való megismerésére, a hozzászólást bejegyző személy mellett maga is részesévé válna a véleményközlésnek.

Az alperes a bejegyzés közzététele után nem tudja megakadályozni, hogy mások, akár a saját oldalukon, akár a bejegyzés alatt nyilvános hozzászólásokat közöljenek. A Kúria fentebb hivatkozott ítélete nem tart lépést a közösségi média azon gyakorlatával, amely szerint az ilyen platformokon a vélemények legszélesebb értelemben vett ütköztetésére van lehetőség. Ha valaki a saját bejegyzéseit, oldalait és a hozzászólási lehetőséget letiltja, azzal valójában „a közösségi média élményt” üresíti ki.

Hangsúlyozta: a tényleges személyiségi jogsérelemért csak az felelhet, aki a személyiségi jogot sértő magatartást kifejtette. Jelen ügytől érdemben nem tér el a közterületen rendezett eseményen kifejtett vélemény, ahol a jelenlévők a fizikai térben osztják meg másokkal az álláspontjukat. Ennek a jellemző eseménye a gyülekezési törvény hatálya alá tartozó gyűlés. Általában az ilyen rendezvényeken is egy jól körülhatárolható téma vagy ügy mentén zajlik az esemény, ahol a jelenlévők olykor bekiabálással, táblákkal, transzparenszekkel fejtik ki egyedileg elkülönült véleményüket.

Ha a fizikai térben elhangzott hozzászólások esetén mentesül a szervező, akkor a bejegyzést közzé tevő személy felelőssége sem eshet más jogi megítélés alá pusztán azért, mert a véleményközlés helye nem a fizikai, hanem a virtuális térben valósult meg.

A felperes nem támasztotta alá, hogy a hozzászólások róla szólnának, a közlések címzettje ő lett volna. A hozzászólásokért való felelősség kiterjesztése kiüresíti a valóság bizonyításának a jogi lehetőségeit is.

Sérelmezte a perköltségviseléssel kapcsolatos döntést is. A felperes 12 személyiségi jogi jogsértés megállapítása iránti kereseti kérelméből 11-et elutasított az elsőfokú bíróság, ahogy elutasította a sérelemdíj iránti keresetet is. Erre tekintettel a pernyertesség aránya az alperes javára legalább 90 %-os mértékű. Az alperes nem adott okot a perre, továbbá a felperes elegendő jogorvoslathoz juthatott volna a peres eljárás megindítása nélkül is. Az alperes szerint nem értékelhető az ő véleményeként vagy tényállításaként a mások által a bejegyzéséhez fűzött hozzászólás, így perre okot esetlegesen a kommentelők adhattak volna.

Az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy miért csökkentette a perköltségét, és miért tartotta eltúlzottnak az előkészítő iratok benyújtásával kapcsolatban felszámított részösszeget.

Az alperes a perköltségét 3 215 640 Ft összegben, a felperes 588 800 Ft-ban számította fel. Az alperes részére a felperes által megfizetendő perköltség összege mindösszesen 2 835 196 Ft ($3\,215\,640 \times 0,9 - 588\,800 \times 0,1 = 2\,835\,196$ Ft).

[10] A felperes fellebbezési ellenkérelmében – tartalma alapján – az elsőfokú ítélet alperesi fellebbezéssel támadott rendelkezéseinek a helybenhagyását, és az alperes 375 000 Ft + ÁFA összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

Kifejtette: amennyiben az alperesi érvelésnek helyt adna a bíróság, úgy gyakorlatilag bárkiről, bármit szabad volna állítani az interneten, teret adva a verbális erőszaknak, szemben a valódi párbeszéden alapuló társadalmi-politikai diskurzussal. Az alperesi érvelés elfogadása esetén az internetes véleménycsere gyakorlatilag ellehetetlenülne. Azzal, hogy a bírói gyakorlat védi a személyiségi jogokat, korlátozza a véleménynyilvánítás szabadságát azért, hogy az online térben megvalósuló valódi párbeszédet megóvja.

A jogsértő tartalmak megjelenése technikailag is megakadályozható, azonban az alperes „kifejezetten erre provokálta a közönségét a bejegyzéssel”.

Azáltal, hogy a hozzászólások ellenőrzés és előzetes szűrés nélkül, azonnal megjelentek az alperes Facebook-oldalán, a jogsértés abban a pillanatban megvalósult.

A törvényszék ugyan levezethetetlen módon állapította meg a perköltség összegét, azonban tény, hogy az ügyben bizonyítás – az okiratok becsatolásán túl – lényegében nem volt, és a bíróság kevés, viszonylag rövid időtartamú tárgyalást tartott, így indokolható a perköltség mérséklése. Megjegyezte: az alperes számos tételt kétszeresen számított fel.

[11] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet felperesi fellebbezéssel támadott rendelkezéseinek a helybenhagyását, és a felperes 1 661 160 Ft általános forgalmi adóval növelt ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

Az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) és 3329/2017. (XII. 8.) AB határozatait, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) a Lingens v. Ausztria ügyben született (9815/1982.) és a Von Hannover kontra Németország (40660/08, 60641/08.) számú ügyben hozott, valamint a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.115/2020/7. számú határozatát felhívva hangsúlyozta, hogy a felperes mint egy vármegyeszékhely és a 7. legnagyobb lakosságszámú város polgármestere országos jelentőségű közszereplő, akit a kampányidőszakban a miniszterelnök maga is meglátogatott. Látogatása alkalmával róla a következőket mondta: „ma két okból jöttem el önök közé, túl azon, hogy mindig örömmel jövök. Az első, hogy rábeszéljük a F.-t (a polgármestert), hogy még az életéből adjon további öt évet ennek a városnak. (...) A második ok, amiért eljöttem önökhöz, az az európai parlamenti választás. Ha nem hozzuk tűzbe az embereket az európai választás szempontjából is, akkor bajba kerülhetünk”

A perbeli hozzászólásokkal kapcsolatban rögzítette, hogy több esetben nem nyilvánvaló – és ezt a felperes sem fejtette ki – hogy azok pontosan hol, mikor, mire és kire reagálnak, kinek címzik a bírálatot. Sok esetben a közlés és a vélemény tárgya, vagy alanya ismeretlen marad, és azt a kontextusból sem lehet minden kétséget kizáróan megállapítani. A felperes tényállítási és bizonyítási kötelezettsége lett volna, hogy az egyes hozzászólások esetén minden kétséget kizáróan bizonyítsa, hogy azok róla (és nem másról) szólnak.

Az 1. sorszámú hozzászólással kapcsolatban idézte a Fővárosi Törvényszék P.24.782/2017/24. számú határozatát, miszerint „a felperes az alperest a mindenkori hatalom seggnyalójának nevezte. A szóösszetétel az átlagember számára azt fejezi ki, hogy az érintett személy elvtelenül hízelkedik az aktuális hatalomnak, ezzel előnyökre törekedve. A közvélekedés véletlenül sem gondol a »seggnyaló« kifejezés hallatán bárki feneke tényleges nyelvvél illetésére, mivel a kifejezés képes beszédként fejezi ki azt az erkölcsileg alantasnak tekinthető magatartást, amikor valaki akár undort keltő magatartást is tanúsít előnyök szerzése érdekében. Az, hogy a mindenkori hatalommal kapcsolatban jelent meg a kifejezés, a

magatartás megnyilvánulási területére, a politikai szférára utal. A közlés tehát a véleménynyilvánítás megengedett határán belül mozog a közszereplő alperes esetében.”

A 2. és 10. sorszámú közlésekben a rossz szinonimájaként használt „szar” kifejezés használata széles körben elterjedt, és a 12 éven aluliak számára nem ajánlott korhatárbesorolással sugárzott televíziós műsorokban is hallható.

A 4. sorszámú hozzászólással kapcsolatban felhívta a Kúria Pfv.20.330/2016/3. számú precedensképes határozatát, miszerint az a közlés, hogy valakinek a börtönben lenne a helye, véleménynek minősül, és az a felperes tūrésı kötelezettségének a határát nem lépi túl.

Az 5. sorszámú hozzászólás nem több egy olyan véleménynél, amely a polgármester közpénzhez fűződő etikátlan vonzalmára utal. A közbeszédben egy közszereplőt tolvajnak, korruptnak nevezni már-már „általános klisének” számít.

A 6. sorszámú hozzászólással kapcsolatban is helyes az elsőfokú ítélet, itt is egy „csípős kritikáról” van szó. Ez egy olyan vélemény, amelyet a felperesnek tūrnie kell.

A 7. sorszámú közlést illetően felhívta az EJEB Scharsach és News Verlagsgesellschaft mbH kontra Ausztria ügyben hozott ítéletét, miszerint a köz érdeklődésére számot tartó ügyekre vonatkozó véleménynyilvánítási szabadság védelmét biztosító szabályok irányadóak olyan esetekben is, amikor egy személyt „nácinak” vagy „neonácinak” neveznek, és a nyilatkozónak alapos oka van feltételezni, hogy az így nevezett személy – különösen politikus vagy más közéleti szereplő – szimpatizál a náci ideológiával, vagy az befolyásoló hatással van rá. Az ítélezési gyakorlat szerint valakit fasisztának vagy kommunistának nevezni – konkrét, az érintettre vonatkozatható események, cselekmények említése nélkül – nem tényállítás, hanem olyan értékítélet, amely sem a rágalmazás, sem pedig a becsületsértés szempontjából nem tényállásszerű, ezért bűncselekményt nem valósít meg. A „FideSS” kifejezés nem utal közvetlenül arra, hogy a felperes náci, fasiszta vagy egyéb szélsőjobboldali párt tagja lenne, vagy vele szimpatizálna. Ez a kifejezés legfeljebb csak a pártot bírálja hevesebb jelzőkkel. Ez nem olyan vélemény, amelyet a felperesnek ne kellene tūrnie.

A 8. sorszámú hozzászólás nem rögzít egyebet, mint azt, hogy a hozzászóló rendelkezik emlékekkel a Ny.-án végrehajtott utolsó halálos ítéletről. Ezenkívül azon vágyát fejezi ki, hogy a halálbüntetést vissza kívánja állítani. Ez nem több pusztá véleménynél.

A 12. sorszámú közlésben használt korrupt kifejezés vélemény, amelyet a felperesnek tūrnie kell.

A megvalósult személyiségi jogi jogsértés miatt az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogkövetkezményeket illetően az alperes szerint az elégtételadó közlemény, illetőleg a bocsánatkérés objektíve elégséges a perbelihez hasonló jellegű jogsértésből eredő sérelem kompenzálására, a sérelemdíj ezen felüli alkalmazása szükségtelen lenne, és nem lenne egyeztethető a sérelemdíj reparatív polgári jogi jogintézményével.

A megítélt perköltséggel kapcsolatban kifejtette, hogy a felperes állításával ellentétben az alperes nem jut pénzbeli előnyhöz. A perköltség az eljárás során a félnél – a perben vagy azt megelőzően – a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült minden költség. A költség megtérítése nem okoz vagyoni előnyt, gazdagodást az alperesnél, hiszen a felmerült költség megtérítése – amennyiben az teljeskörű – az alperesi vagyonegyenleget nullára egyenlíti ki, így gazdagodásról semmiképpen sem beszélhetünk, kizárólag a perbe fogott fél jogainak érvényesítése körében felmerült költségek kiegyenlítéséről.

A Kúria Pfv.20.887/2023/6. számú precedensképes határozata szerint a bíróságnak a felszámított ügyvédi munkadíj és a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység közötti

aránytalanságra alapított perköltség-mérséklést részletes tartalmi elemzéssel, az adott ügy konkrét peradataival alátámasztva kell megindokolnia.

A felperesnek a vitatás körében sem elegendő annyit előadnia, hogy az összeget eltúlzottnak tarja, hanem részletesen ki kell fejtenie, hogy mit tekint eltúlzottnak, mely munkaórát kifogásolja, hiszen a bíróság a felek nyilatkozataihoz kötve van.

A felperes csak a fellebbezésében fejtette ki, hogy a perköltséggel kapcsolatban mit is vitat valójában, ami egy fellebbezésben nem megengedett új tényállítás.

A felperes 13 közlés vonatkozásában kérte a jogsértés tényének a megállapítását, 13 közlés körében bocsánatkérő üzenet közzétételét és 13 közlést illetően kért sérelemdíjat. Önmagában az a gyakorlat, hogy a kereseti kérelmeket egy összetett mondatba vagy bekezdésbe szerkesztette, az attól még nem egy kereseti kérelmet eredményez. A perbeli esetben 13 elkülönült közlésről és 39 keresetről van szó. Ebből a bíróság egy esetben adott helyt a jogsértés ténye megállapításának és egy esetben a bocsánatkérésre kötelezésnek. A fennmaradó kereseti kérelmek vonatkozásában a felperes pervesztes lett, amely 95 %-os mértékű. Bár az elsőfokú bíróság explicit módon nem határozta meg a pernyertesség-pervesztesség arányát, de az semmiképpen sem 1/3 – 2/3, sokkal inkább 90% – 10% az alperes javára.

[12] Az alperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében kifejtette, hogy a felperes a fellebbezési ellenkérelmében azt kérte, hogy az ítéltábla az alperes fellebbezését utasítsa el, ami nem vezethető le a Pp. 366. §-ának (1) bekezdésében, valamint a Pp. 369. §-ában írtakból.

Rögzítette, hogy az alperest képviselő ügyvédi iroda által alkalmazott 40 000 Ft + ÁFA/óra ügyvédi munkadíj nem tekinthető eltúlzottnak vagy irreálisnak, az megfelel a piaci viszonyoknak és egy átlagos budapesti iroda gyakorlatának.

Az alperes minden, a perrel összefüggő tevékenységéről részletes és pontos óradíjkimutatást közölt, amely a valós és tényleges költségét tartalmazza.

[13] Az ítéltábla a Pp. 376. §-ának (1) bekezdése alapján a fellebbezéseket tárgyaláson kívül bírálta el, és a felperes fellebbezését az elégtételadás tekintetében kis mértékben, az alperesét a perköltség összege tekintetében részben alaposnak, egyebekben alaptalannak találta.

[14] A törvényszék a tényállást a kereset és az ellenkérelem keretei között feltárta, megfelelő irányú és terjedelmű bizonyítási eljárást folytatott le, az ítéltábla – az elégtételadás módjának és a pernyertesség-pervesztesség arányának, illetőleg ahhoz kapcsolódóan a perköltség, valamint a felek által megtérítendő kereseti illeték összege kivételével – a levont következtetéseivel is teljes mértékben egyetértett, pusztán a fellebbezésekben kifejtettek miatt rögzíti az alábbiakat.

I. Kereshetőségi jog

[15] A személyiségi jogi perekben követett ítélezési gyakorlat szerint a személyiségi jogi jogsértés megállapításának elengedhetetlen feltétele a kifogásolt közlés alapján az igényt érvényesítő személy beazonosíthatósága, azaz a felperes személyes érintettsége.

[16] Az irányadó bírói gyakorlat szerint a jóhírnév sérelmének megállapításához nem szükséges, hogy a közlés név szerint említse a sérelmet szenvedettet, elegendő az is, hogy személye akár a szűkebb, akár a tágabb környezete számára egyértelműen beazonosítható és felismerhető (lásd a Legfelsőbb Bíróság BH2004.103. szám alatt közzétett határozatát).

[17] Egy közlés értékelése során elsősorban azt kell figyelembe venni, hogy az a személy, aki felé a közlés irányult, be tudta-e azonosítani, hogy a közlés kiről szól, ezt követően vizsgálendő, hogy a közlést annak címzettje hogyan érthette, abból következtethetett-e személyiségi jogot sértő jelentéstartalomra (lásd e körben a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.587/2012/9. számú és a Pf.I.20.827/2014/5. számú ítéletében kifejtetteket).

[18] Személyiségi jogi jogsértés akkor állapítható meg, ha a kifogásolt tartalomból, közlésből egy átlagos tájékozottságú olvasó, internethasználó be tudja azonosítani, hogy az kiről szól.

[19] Miután a perbeli bejegyzésből a felperes személye egyértelműen beazonosítható, továbbá e bejegyzés és a kereset tárgyává tett hozzászólások között egy átlagos tájékozottságú internethasználó által is megállapítható a kapcsolat, ezért a törvényszék helyesen vonta le azt a következtetést, hogy a hozzászólások a felperesre vonatkoztak.

II. A sérelmezett közlések értékelése és az alperes felelőssége a Facebook-profiloldalán megjelenő jogsértő tartalmú közlésekért

[20] A Ptk. 2:42. §-a (2) bekezdésének első mondata értelmében az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani.

[21] A Ptk. 2:43. §-ának d) pontja szerint a személyiségi jogok megsértését jelenti a becsület és a jóhírnév megsértése.

[22] A Ptk. 2:44. §-a szerint a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja.

[23] A Ptk. 2:45. §-ának (1) bekezdése alapján a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

[24] Az ítéltábla a felperes által sérelmezett közlések értékelése előtt mindenekelőtt rögzíti, hogy az ítélkezési gyakorlat jogirodalomban is megjelenő álláspontja szerint személyiségi jogot sértőnek tartott közlés értékelésekor „sohasem lehet elvonatkoztatni a körülményektől, a szövegkörnyezettől, a kiváltó közléstől, az élethelyzettől. Lehetséges, hogy a véleménynyilvánítás maga váltja ki, indukálja a véleménynyilvánítást, s így az a

megengedhetőségi határon belül marad. (...) [Minden esetben vizsgálni kell tehát, hogy] a közlésre milyen szöveggörnyezetben, közegben, milyen előzményeket követően került sor. Ilyen előzmény lehet a közléssel érintett személy előzetes olyan megnyilvánulása, esetlegesen kihívó magatartása, amely kiváltotta az adott közlést. A közlés jogi megítélése nem függetleníthető tehát attól, hogy a megfogalmazást milyen felperesi magatartás, megnyilvánulás váltja ki.” [Lásd Görög Márta: A személyiség védelme a becsület és a jóhírnév vonatkozásában. In: Csehi Zoltán – Navratyil Zoltán (szerk.): A személyiség és a média a polgári és büntetőjogban. Complex Kiadó, Budapest, 2014. 160-161. o.; a Legfelsőbb Bíróság EBH2007.1599. szám alatt közzétett határozata, valamint a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.728/2016/4., Pf.I.20.844/2016/13., Pf.I.20.032/2018/4., Pf.I.20.253/2022/5. és Pf.I.20.306/2023/4.számú határozata]

[25] A perbeli esetben nem vitás tény, hogy a felperes Ny. Megyei Jogú Város polgármestere, az alperes Ny. Megyei Jogú Város közgyűlésének a tagja.

Ny. Megyei Jogú Város képviselő-testülete 2023. szeptember 21-én a nyilvánosság kizárásával közgyűlést tartott, amelyen mindkét fél jelen volt.

A közgyűlés témája a Ny.-ra tervezett akkumulátorgyár volt, amellyel kapcsolatban az alperes több kérdést is intézett a felpereshez.

A felperes arra az alperesi kérdésre, hogy „a polgármester hajlandó lenne sormunkát vállalni ebben az akkumulátor gyárban?” egy kézmozdulattal reagált, amelyről az alperes fényképfelvételt is készített. Ezen a képen az látható, hogy a felperes felemelt jobb fel- és alkarja 90 fokos szöget zár be, a jobb kézfejét a felperes ököbe szorítja és a bal kezét az így behajlított jobb felkarjára helyezi, azaz karlendítéssel trágárságot mutatott.

Az alperes 2023. szeptember 24-én a www.facebook.com internetes felületen a saját nevét viselő oldalon fizetett hirdetés útján nyilvános bejegyzést és alá pedig egy, a felperest a fentebb idézett kézmozdulattal ábrázoló fényképet tett közzé a fenti közgyűlésen elhangzottakkal kapcsolatban.

A bejegyzés szövege a következő volt: „Igen, jól látják, kedves ny.-iak! Ezt üzente a fideszes polgármester. Kinek? Nekem, ezzel pedig rajtam keresztül Önöknek.

A városunkba tervezett akkumulátorgyár kapcsán a nyilvánosság elől zárt ajtók mögé bújtak a fideszes képviselők. A három és fél órás napirenden elhangzott információk nagy része olyan volt, amit a lakosság megismerhetne, meg is kellene ismernie! Tehát, ha azt a néhány, üzleti titok kategóriájába tartozó diát és adatot kivesszük, akkor az előadást a nyíregyháziak is végighallgathatták volna.

De a kérdéseink továbbra is megválaszolatlanok maradtak: miért fél a polgármester a Ny.-án élőket nyílt fórumon vagy közmeghallgatáson tájékoztatni?

A válasz pofonegyszerű: nyilvános fórumon, a kamerák előtt a kényes kérdésekre meglepő és furcsa válaszok érkehetnek.

Kérdésekkel csupán az ellenzéki frakció tagjai készültek, köztük én is. Három körben tettem fel a kérdéseimet, voltak köztük szakmai kérdések a beruházásokról és a hozzá kapcsolódó fejlesztésekről, valamint a városlakók által hozzám eljuttatott, az azt megelőző három órában még nem megválaszolt kérdések, mint például, hogy „a munkásszállókon élő gazdasági bevándorlók a város egészségügyi ellátórendszerét veszik majd igénybe, vagy külön lesz kiépítve számukra ilyen lehetőség?” A kérdéseim során már egyre inkább éreztem, a polgármester kezd feszült lenni, és ez az utolsó kérdésnél ki is csúcsosodott, amikor feltettem, hogy „a polgármester hajlandó lenne sormunkát vállalni ebben az akkumulátorgyárban?”

A képen pedig láthatják a polgármesteri válasz hű másolatát, mert a zárt ülés miatt erről a média nem számolhatott be. Bemutatott nekem és mindazoknak, akiket képviselek, akikért dolgozom. Jeleztem, hogy ezt a félreérthetetlen választ továbbítom a kérdezőnek és a lakosságnak, amire a polgármester egyértelművé tette, hogy ezt nekem üzeni és újra megismételte a nemzetközi kézjelzést.

Ezek után bocsánatkérésre szólítottam fel a polgármestert, aminek nem tett eleget. Hogy ez a polgármesteri kézmozdulat írásban is jegyzőkönyvbe kerülhessen és megmaradhasson az utókornak, szót kértem, de ezt a válasz kínossága miatt már megtagadta a polgármester.

Nem hiszem, hogy ilyen előfordult volna az elmúlt 33 évben a ny.-i közgyűlésen. Ahogy a közéletet és a politikai beszédet, úgy a fideszes politikusokat is megmételtyezte a propagandamédia alpári stílusa. Mire számítsak legközelebb? Nemcsak bemutat, hanem megpróbál megütni a polgármester?

Ahogy gyáván elzárkózik a lakosság tájékoztatásától, talán ezt a tettét is gyáván letagadja majd. De akkor mit lehet neki elhinni? Semmit. Nem bátorítok senkit arra, hogy a polgármester magatartását kövesse. A legnagyobb jelzés az lesz számára, ha sikerül elzavarnunk a pártkatonáival együtt.”

[26] Jelen jogvita elbírálása szempontjából kiemelt jelentősége van annak, hogy ehhez a bejegyzéshez fűzték a kereset tárgyává tett hozzászólásokat, amelyek reagáltak egy, a társadalomban vitákat és indulatokat kiváltó témára, nevezetesen a Ny.-ra tervezett akkumulátorgyár tárgyában a nyilvánosság kizárásával tartott közgyűlésre, illetőleg a felperes közgyűlésen tanúsított magatartására.

[27] Úgyszintén jelentősége van továbbá annak a törvényszék által helyesen figyelembe vett szempontnak is, hogy a felperes közszereplőnek minősül.

Az ítéltábla nem osztotta azt a felperesi álláspontot, hogy polgármesterként alacsonyabb a türési határa, mint amit egy országos ismertségű politikusnak el kell viselnie.

A felperes a saját Facebook-oldalán azt írja magáról, hogy politikus, illetőleg Ny. polgármestere (https://www.facebook.com/Dr.K..F..p.?locale=hu_HU; letöltve 2025. július 1-jén)

„2010 és 2014 között a F. színeiben a Sz. megye 1. számú választókerület országgyűlési képviselője volt, a parlament munkájában az alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottság, a nemzeti összetartozás bizottsága és az alkotmány-előkészítő eseti bizottság tagjaként is részt vett. 2010 őszén választották Ny. Megyei Jogú Város polgármesterévé, majd 2014-ben és 2019-ben is újraválasztották. ([https://hu.wikipedia.org/wiki/K._F._\(p.,_19..](https://hu.wikipedia.org/wiki/K._F._(p.,_19..); letöltve 2025. július 1-jén)

[28] Az ítéltábla álláspontja szerint ezekre a tényekre tekintettel a felperes mint politikus és mint Ny. város polgármestere közszereplőnek minősül, aki csak a magánélettel, különösen az intimszférával kapcsolatos valótlan és hátrányos megítélés kiváltására alkalmas tényállítás esetén jogosult ugyanolyan feltételekkel jogvédelemre, mint bármely más személy (lásd a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.750/2009/7. számú, a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.21.767/2010/5. számú ítéletével hatályában fenntartott határozatát). A közszereplő sem köteles a közszereplésével összefüggésbe nem hozható, magánéletének intimszféráját sértő, személyét megalázó, a tényektől függetlenül önkényesen alkotott, illetve kifejezőmódjában is indokolatlanul bántó, sértő vélemény, valamint a valótlan tények állítását, híresztelését,

illetve a való tények hamis színben való feltüntetését túrni (lásd a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.745/2010/4. számú határozatát).

Bizonyítatlan pletykák, magánéleti, szexuális kérdések még közszereplő esetében sem korlátozás nélkül közölhetők, figyelemmel a magánélethez való jogra. Az ezzel ellentétes közlések helyreigazításra adnak alapot (lásd a Kúria Pfv.IV.20.912/2018/6. számú, valamint a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.128/2019/4. számú határozatát).

[29] A perbeli közlések azonban nem a felperes magánéletéhez, hanem egyértelműen a politikusi, városvezetői tevékenységéhez kapcsolódnak, így azokat illetően a felperesnek fokozott tűrés kötelezettsége volt (illetőleg van).

[30] A törvényszék helyesen vonta le azt a következtetést is, hogy a 9. sorszámu hozzászólás kivételével valamennyi közlés véleménynyilvánításnak minősül, és a közgyűlés fentebb részletezett témájára és körülményeire, a felperes magatartására is tekintettel e fokozott tűrés kötelezettség alá tartoznak.

[31] A Kúria a Pfv.IV.22.258/2017/6. és a Pfv.IV.22.614/2017/8. számú ítéleteiben akként foglalt állást, hogy a korrupt politikusra történő utalás nem tényállítás, hanem szabadon kifejtendő vélemény. A „korruptió”, valamint a „korrupt” kifejezések használata közszereplők vonatkozásában nem minősül konkrét bűncselekmény vádjának, hanem erőteljes, túlzó értékítélet, amelyet közéleti szereplők túrni kötelesek. A Kúria Pfv.IV.20.306/2017/7., Pfv.IV.20.306/2017/7. és Pfv.IV.20.464/2023/4. számú ítéletei szerint a politikai közszereplő a személyével kapcsolatos kritikát túrni köteles, a véleménynyilvánítás alkotmányos határát közszereplő politikust érintő bírálat esetén az emberi méltóság korlátozhatatlan aspektusa képezi. Ha a kijelentések a közéleti szereplő politikai tevékenységére, programjára, közéleti hitelességére vonatkoznak, akkor vélelmezhető a közlés véleményként történő értelmezése [lásd még az Alkotmánybíróság 3011/2022. (III. 23.) AB határozat].

[32] A Kúria Pfv.20.709/2023/10. számú határozata rögzíti továbbá, hogy a „korrupt” kifejezés használata nem a büntetőeljárásban való érintettséget jelenti, hanem a polgármesteri, közügyeket alakító tevékenységének jellemzőjeként, egyfajta negatív értékeléseként értendő. A „korruptió”, illetve a „maffia” kifejezések a politikai élet alakítóival és a közvagyon felhasználásával összefüggésben olyan értékítéletek, erős szóhasználatok, amelyek jogszabálysértés nélkül használhatóak.

[33] Mindezekre tekintettel, ha egy aktív politikusról, egy polgármesterről Facebook-kommentben azt írják, hogy el kell zavarni, mert csalásból lett ismét polgármester, illetőleg hogy börtönben lenne a helye, és a komment írója reméli, hogy nem sokáig fogja élvezni a lopott pénzt, valamint, hogy korrupt, úgy ezek a közlések az ítéltábla álláspontja szerint nem lépik túl a szabad véleménynyilvánítás határait, ezeket – figyelembe véve a közléseket kiváltó előzményeket is – a felperes túrni köteles.

Helyesen döntött tehát a törvényszék akkor, amikor e közléseket érintően a felperes keresetét elutasította.

[34] Az ítéltábla álláspontja szerint bár a „mocskos seggnyalója O.-nak”, „egy szarkupac ember”, „maga egy GERMICID KÚP”, „ez is mocskos fideSS patkány (...)”, „szarházi”, illetőleg az a közvetetten, de a bejegyzést és a hozzászólások egészét mint egységet tekintve a felperesre vonatkozó komment, hogy „én emlékszem az utolsó akasztásra Ny.-án, nem lehetne visszahozni?”, „szar volt [] is maradt, ez Ny. polgármestere”, „K.! az öklödet dugd a seggewdve!” meglehetősen indulatosak és obszcének, azonban itt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy ezeket a Ny.-ra tervezett akkumulátorgyár tárgyában a nyilvánosság kizárásával tartott közgyűlés, az ott történtek, illetőleg a felperes közgyűlésen tanúsított, a bejegyzéshez mellékelte fényképen tanúsított magatartása váltotta ki – a képen az látható, hogy a felperes felemelt jobb fel- és alkarja 90 fokos szöveget zár be, a jobb kézfejét a felperes öklöbe szorítja és a bal kezét az így behajlított jobb felkarjára helyezi, azaz a felperes karlendítéssel tragárságot mutatott („bemutatott”, „beintett”).

[35] A 9. sorszámú közlést illetően [„ugyan mit várunk ettől a BÜNTETETT ELŐÉLETŰ (2.5felfüggesztett)fidesznyiktól?”] helyesen vonta le ugyanakkor a törvényszék azt, hogy ha valakikről valótlanul azt állítják, hogy büntetett előéletű, illetőleg a vele szemben kiszabott büntetés mértékét is közlik, azzal megsértik a jóhírnevét (lásd a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.387/2015/3. számú és a Fővárosi Ítéltábla Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.20.435/2019/4. számú határozatait).

[36] Az ítéltábla egyetértett a törvényszékkel abban is, hogy az alperes személyiségi jogi jogsértésért való felelősségét a Kúria BH2016.330. számú eseti döntésében írt érvelésre tekintettel megállapíthatónak tartotta. E határozat szerint a Facebook-profil fenntartója is felelősséggel tartozik a profiloldalán megjelenő jogsértő tartalmú közlésekért. Az indokolás rögzíti, hogy a Facebook-profil fenntartójának azáltal, hogy teret biztosít a hozzászólásra, számolnia kell az esetlegesen jogsértő tartalom megosztásának lehetőségével is. Az objektív felelősség alapú jogsértés alól pedig nem mentesít, hogy az alperesnek nincs technikai lehetősége valamennyi komment moderálására.

[37] Az alperes fellebbezési érvelésétől eltérően a törvényszék a Pp. 346. §-ának (5) bekezdése alapján megindokolta, hogy miért nem tért el a Kúria BH2016.330. számú eseti döntésében írtaktól. Ezzel kapcsolatban kifejtette: az alperes mint egy Facebook-profil fenntartója azzal, hogy lehetőséget biztosít mások számára arra, hogy véleményüket kifejezzék vagy tényállításokat tegyenek, maga is részese lesz annak. Az alperesi állásponttal ellentétben, ha valaki a saját bejegyzéséhez tehető kommentek egy részét letiltja, nem jelenti a vélemények ütköztetésének korlátozását, mivel a szabad véleménynyilvánítás nem vezethet mások személyiségi jogainak sértéséhez. Akár negatív vélemény is megfogalmazható olyan módon, hogy az ne sértse más ember emberi méltóságát. Az alperes mint a perbeli internetes oldal fenntartója azáltal, hogy mások számára teret biztosít(ott) véleményük kifejezésére, függetlenül attól, hogy egyébként az egyes hozzászólásokkal egyetért-e, részese lesz a véleményközlésnek, tekintet nélkül arra, hogy arról tudomást szerzett-e, mivel egy olyan honlapot üzemeltet, ahol a kommentek elhelyezésére lehetőség van.

[38] Az ítéltábla maga is osztotta ezt az okfejtést, amelyet az alperesi fellebbezésre tekintettel annyival tart szükségesnek kiegészíteni, hogy álláspontja szerint a joggyakorlat – az ítéltábla szerint helyesen – inkább abba az irányba látszik elmozdulni, hogy a Facebook-oldal üzemeltetőjének sajtóként kell viselnie a felelősséget azért a tartalomért, amelynek a nyilvánosságra kerüléséhez hozzájárult. Az oldalakon megjelenő tartalmakért és a hozzájuk

kapcsolódó kommentekért való felelősség a strasbourgi esetjog alapján (pl. Sanchez v. Franciaország Application no. 45581/15) az oldal üzemeltetőjét, az oldal felett tényleges ellenőrzéssel rendelkező személyt is terhelhetik. Ez pedig arra enged következtetni, hogy a szerkesztői felelősségre vonatkozó fogalmi elem ilyen esetekben teljesül (lásd: <https://jog.tk.hu/blog/2024/07/sajtotermekke-valhatnak-e-a-facebook-oldalak>; letöltve: 2025. július 1-jén).

[39] Az ítéltábla rögzíti és hangsúlyozza továbbá, hogy az online térben (így a Facebook-oldalon) közszereplő által elkövetett jogsértések esetén az indulatos kommenteket generáló bejegyzés írójának, közzétevőjének közszereplői minőségére, így a közbeszédet meghatározó mértékben alakító szerepére is tekintettel fokozott felelőssége van azzal kapcsolatban, hogy a bejegyzéséhez kapcsolódóan milyen tartalmú kommenteknek enged teret. Képes a jogsértő tartalom eltávolítására, moderálhatja a kommenteket. Személyiségi jogot sértő komment(ek) esetén módjában áll az(oka)t onnan eltávolítani. Amennyiben ezt nem teszi meg, a kommentben elkövetett személyiségi jogi jogsértésért az ítéltábla szerint is megállapítható a felelőssége.

III. Alkalmazott szankciók

[40] A Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdésének a) pontja értelmében, akit személyiségi jogában megsértenek, a jogsértés ténye alapján - az elévülési időn belül - az eset körülményeihez képest követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását, c) pontja szerint azt, hogy a jogsértő adjon megfelelő elégtételt, és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot.

[41] Az ítéltábla álláspontja szerint a törvényszék helyesen alkalmazta a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítása objektív szankcióját, azonban az elégtételadás módja tekintetében alapos volt a felperesi fellebbezés.

[42] A Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerinti elégtételadás körében a sérelmet szenvedett személy a megállapított jogsértés miatt és abban a tartalmi körben igényelhet elégtételt, amelyre a jogsértés vonatkozott (lásd a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.128/2019/4. számú határozatát).

Az elégtételadás akkor tölti be rendeltetését, ha a jogsértéshez hasonló nyilvánosságot kap, a bocsánatkérés, sajnálkozás kifejezése pedig azt kompenzálja, hogy a megsértett személyről a jogsértés folytán nem a valós tények alapján formált véleményt a nyilvánosság [3/2024. Jogegységi határozat (Jpe.III.60.051/2023/11.) a személyiségi jogsértés megállapítása és jogkövetkezmények alkalmazásáról].

Az elégtétel adásának körében a Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdésének c) pontjában foglalt feltételek teljesüléséhez szükségtelen az ítélet rendelkező részi szövegének közzététele, amelyet az elégtétel szempontjából jelentéktelen részek is terhelnek (lásd a Fővárosi Ítéltábla I.Pf.20.043/2025/4. számú határozatát), illetőleg a jogsértés megismétléséhez vezethetnek, amelyet mindenképpen szükséges elkerülni.

Az elégtételadás körében a bíróságnak arra kell figyelemmel lennie, hogy az ítélet rendelkező részének a jogsértés megállapításra vonatkozó rendelkezése jelenjen meg elégtételadásként az alperes hivatalos internetes közösségi oldalán – tekintettel a jogintézmény céljára, így arra,

hogy elégtételre való törekvés a jogvédelemre szoruló sérelmes tényállítások miatti reparációt szolgálja (lásd a Fővárosi Törvényszék 21.P. 20.711/2023/30. és a Budapest Környéki Törvényszék 21.P.20.696/2022/24. számú határozatát).

[43] A perben sérelmezett kommentek az alperes saját Facebook-oldalán, a nem vitatottan fizetett hirdetés útján közzétett Facebook-bejegyzése alatt jelentek meg (15. sorszámu jkv. 4. oldalának 7. bekezdése), így az ítéltábla erre, illetőleg a fentebb írt szempontokra is tekintettel a rendelkező részben írtak szerint újrászövegezte az elégtételadó közlemény szövegét azzal, hogy a jogsértés nem a felperes fényképével ellátott bejegyzésben, hanem a hozzászólásokban valósult meg, ezért az ítéltábla nem tartotta indokoltnak a felperes fényképével ellátott elégtételadó közlemény közzétételét.

[44] A törvényszék helyesen döntött akkor, amikor elutasította a felperes sérelemdíj megfizetése iránti keresetét, ezért a felperes a fellebbezésében ezt a rendelkezést is alaptalanul támadta.

[45] A Ptk. 2:52. §-ának (1) bekezdése szerint, akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire -különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára -a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni, azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges.

[46] A Ptk. e szakaszához fűzött indokolás szerint „a sérelemdíj a személyiségi jogok megsértésének vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációja és egyben magánjogi büntetése”, az e szakaszhoz fűzött kommentár viszont azt emeli ki, hogy a sérelemdíj vonatkozásában mindenképpen elkerülendő, hogy „a bírói gyakorlat a büntető elemnek adjon hangsúlyt, és egyfajta büntető kártérítés (punitive damages) irányába menjen el, mint pl. az Egyesült Államokban”. [Székely László: Sérelemdíj. In: Vékás Lajos – Gárdos Péter (szerk.): Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz. 1. kötet. Budapest, 2014, 174-175. oldalai]

[47] Az ítéltábla álláspontja szerint a sérelemdíj kétségkívül szankció, azonban nem büntetőjogi, hanem restitutív (civiljogi) szankció, így az nem a jogsértő „megbüntetésére”, hanem a sértett életvitelében, személyiségének kibontakoztatásában elszenvedett hátrányoknak, a sértett társasági kapcsolatrendszerében és társadalmi presztízsében bekövetkezett töréseknek, valamint a sértett belső (lelki) egyensúlyában beállott kedvezőtlen változásoknak a kiegyenlítésére, kompenzálására szolgál. (Vékás Lajos: Parerga. Dolgozatok az új Polgári Törvénykönyv Tervezetéhez. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2008. 172-173. o.)

[48] A Ptk. 2:52. §-ának a (2) bekezdése szerint a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni.

[49] A kártérítés két alapfunkciója, a kártérítési jog két fő célkitűzése a reparáció és a prevenció.

[50] Az ítéltábla rögzíti, hogy a sérelemdíj elsődleges funkciója a jogsértés vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációja, reparálása; e kompenzációs funkció mellett a sérelemdíj fizetésére kötelezésnek nyilvánvalóan lehet/van prevenciós funkciója is, ugyanis – mint minden szankciónak, úgy e szankciónak is – célja a jogsértéstől való távoltartás, „elriasztás” (a sérelemdíj megfizetésére kötelezés mint a jogsértőre hátrányos jogkövetkezmény ennyiben egyúttal represszív szankció is), azonban a sérelemdíj fizetésére kötelezésnek nem célja a jogsértő „megbüntetése”.

[51] A Ptk. 2:52. §-ának (3) bekezdése szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel, egy összegben határozza meg.

[52] Az ítéltábla a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatásával kapcsolatban kiemeli, hogy e körben továbbra is irányadó és alkalmazandó az ítélkezési gyakorlat által a nem vagyoni kártérítés kapcsán kidolgozott szempontrendszer, amely szerint „a személyiséget ért nem vagyoni sérelem kifejeződhet:

- a) mozgáskorlátozottságban, csonkoltságban, torzulásban, egészségromlásban, a test szerveinek működési zavaraiiban, bénulásban, a nemzőképesség csökkenésében vagy elvesztésében, fogamzó-képtelenségben stb. (testi változások);
- b) személyiségzavarban, pszichikai fájdalomban, kisebbségérzési vagy megalázottsági érzés kialakulásában, lelki válságban stb. (lelki változások);
- c) a személyiséget körülvevő társadalmi-természeti környezetnek a személyiségre hátrányos megváltozásában (környezeti hatások)” [Petrik Ferenc: Sérelemdíj. In: Petrik Ferenc (szerk.): Polgári Jog –Kommentár a gyakorlat számára (a 2013. évi V. tv., az új Ptk. kommentárja). I. kötet. Második könyv, harmadik rész. Budapest, 2013. 101. o.]

[53] Ezen példálózó jelleggel felsorolt nem vagyoni sérelmek egy részének a jogsértésre visszavezethető bekövetkezését a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényen alapuló bírói gyakorlat az 1952. évi Pp. 163. §-a (3) bekezdésének első mondatában foglaltakat alkalmazva köztudomású tényként bizonyítottanak fogadta el (lásd például a BDT2012.2766., BDT2012.2610. és BDT2007.1599. szám alatti, illetve a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.606/2012/6., Pf.I.20.787/2012/7., Pf.I.20.031/2013/4. és Pf.I.20.243/2013/4. számú eseti döntéseiben köztudomású tényként bizonyítottanak elfogadott immateriális sérelmeket).

[54] Az ítéltábla álláspontja szerint a jogalkotó ezt a bírói gyakorlat által kidolgozott ún. köztudomás-doktrínát emelte jogszabályi szintre akkor, amikor a Ptk. 2:52. §-ának(2) bekezdésében kimondta, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges.

[55] Mindezekből következően valamely személyiségi jog megsértésére alapított kereset esetén a személyiségi jogi jogsértést állító félnek továbbra is meg kell jelölnie azt a konkrét nem vagyoni sérelmet (immateriális hátrányt), amely őt az állított jogsértő magatartás következtében érte.

Az ítéltábla a perbeli esetben az objektív és szubjektív személyiségvédelmi szankciók iránti igényre tekintettel – a fentebb írtak mellett – azt a törvényszék által választott megoldást alkalmazhatónak tartotta, amely szerint a bíróság az adott ügy egyedi tényállása alapján akként is dönthet, hogy „(...) az adott esetben a személyiségi jog (személyhez fűződő jog) sérelmének kiegyenlítéséhez a rendelkező részben foglalt szankciók mellett sérelemdíj alkalmazása szükségtelen.” [Vékás Lajos: Az új Polgári Törvénykönyv első évének tapasztalatairól. In: Barzó Tímea – Juhász Ágnes – Leszkoven László – Pusztahelyi Réka (szerk.): Ünnepi tanulmányok Bíró György professzor 60. születésnapjára. Miskolc, 2015, 628. oldal]

[56] Ezt az álláspontot a bírói gyakorlat is elfogadta (lásd a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.240/2015/4. számú, a Kúria Pfv.IV.21.764/2015/4. számú ítéletével hatályában fenntartott ítéletét, amely BH2016.241. szám alatt közzétételre is került). Ennek értelmében a személyiségi jogi jogsértés megállapításának nem automatikus következménye a sérelemdíj megítélése. A körülmények bírói mérlegelése adott esetben azt is eredményezheti, hogy a jogsértő nem kötelezhető sérelemdíj megfizetésére (lásd még a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.032/2018/4. számú eseti döntését).

[57] Az új Ptk. Tanácsadó Testületének a Ptk. 2:52. §-ához fűzött véleménye szerint személyiségi jogi jogsértés megállapítása, valamint az objektív szankciók megítélése mellett is a bíróság elutasíthatja a sérelemdíj iránti keresetet, ha a sérelmet szenvedett felet nem érte olyan nemvagyonai sérelem, amely sérelemdíj megítélésére adhatna alapot (lásd <http://lb.hu/ptk>; letöltve: 2025. július 1-jén).

[58] Figyelemmel egyrészt arra, hogy a felperes oldalán az ún. köztudomás-doktrínát alkalmazva sem volt kimutatható olyan nem vagyonai sérelem, amely a felperest az alperesi közlés következtében érte, továbbá a felperes nem bizonyította, hogy az alperes perbeli Facebook-bejegyzéséhez tett, peresített hozzászólásoknak a hatására a lelki életében negatív változás állt volna be vagy a társadalmi megítélése hátrányosan változott volna, ezért az ítéltábla sem látott lehetőséget az alperes sérelemdíj megfizetésére történő kötelezésére.

[59] Az ítéltábla a felperes fellebbezésében írtak miatt rögzíti, hogy a bírói gyakorlatban a sérelemdíj büntető funkciója a kompenzációs funkció mellett érvényesülhet akkor, ha a felperest sérelemdíjjal kompenzálendő immateriális hátrány érte (lásd a Kúria BH2019.268. számú határozatát, valamint a PJD2024.8. és BDT2025.4924. szám alatt közzétett határozatokat).

Az ítéltábla álláspontja szerint nem vagyonai hátrány nélkül a sérelemdíj mint szankció „büntetesként” nem alkalmazható. A jogintézmény teljesen elveszítené a polgári jogi jellegét, ha azt a bíróság valamiféle „jogalkalmazói rosszallás” kifejezésére használná.

[60] Az ítéltábla megítélése szerint a perbeli esetben a felperes jóhírneve védelméhez fűződő személyiségi joga sérelmének a kiegyenlítéséhez a jogsértés megállapítását és az elégtételadást elegendő alkalmazni, azok mellett az alperes sérelemdíj megfizetésére kötelezése a jogsértésnek a felperesre és a környezetre gyakorolt negatív hatása hiányában kifejezetten büntető jellegű szankciónak minősülne, ezért e jogkövetkezményt a törvényszékkel egyetértve az ítéltábla sem tartotta alkalmazhatónak.

IV. Elsőfokú perköltség

[61] A felperes fellebbezése alaptalannak, az alperesé ugyanakkor részben alaposnak bizonyult az alperesnek megítélt perköltség összegével kapcsolatban.

[62] A Kúria Pfv.IV.20.326/2024/6. számú határozata szerint a Kúria és a másodfokú bíróságok által követett következetes és egyértelmű ítélkezési gyakorlat szerint, a személyiségi jogsértés jogkövetkezményének alkalmazására irányuló igények szorosan összefüggenek, azok valódi tárgyi keresethalmazatot nem képeznek. Ehhez képest a pertárgy értékének a meg nem határozható pertárgy értékére vonatkozó összeg tekinthető, úgy az első-, mint a másodfokú, illetve a felülvizsgálati eljárásban. Amennyiben az érvényesített sérelemdíj összege a meg nem határozható pertárgy értéként szereplő összeget meghaladja, akkor a sérelemdíj iránti igény összegét kell a pertárgy értékének tekinteni (lásd még a Kúria Pfv.IV.20.991/2016/4. és Pfv.20.558/2015/3. számú határozatait).

[63] Jelen ügyben a pertárgyérték 600 000 Ft volt.

A felperes az eredeti keresetében 13 közlés miatt két objektív és egy szubjektív személyiségvédelmi szankció alkalmazását: sérelemdíj megfizetését kérte.

Keresete 5 %-os mértékben lett alapos [egy közlés tekintetében a bíróság 2 objektív szankciót alkalmazott, ezért a pernyertességi-pervesztességi arány a következőképpen alakul: a „virtuális”, „elméleti”, a pernyertességi-pervesztességi arány meghatározása körében irányadó össz-pertárgyérték 600 000 Ft (megállapítási kereset) + 600 000 Ft (elégtételadás iránti kereset) + 500 000 Ft (sérelemdíj) = 1 700 000 Ft, a felperes megállapítási kereste ennek 1/13-ad részben, 46 154 Ft erejéig, az elégtételadás iránti kereste úgyszintén 1/13-ad részben, 46 154 Ft erejéig bizonyult alaposnak, a sérelemdíj iránti igénye pedig egészében alaptalan lett, ezért a felperes össz-pernyertessége 92 308 Ft, össz-pervesztessége 1 607 692 Ft, ami 5 %-os pernyertességnek és 95 %-os pervesztességnek feleltethető meg].

A felperes a 14. sorszámú beadványában összesen bruttó 588 800 Ft perköltséget számított fel, amelyből 30 000 Ft az átutalt kereseti illeték és 440 000 Ft + ÁFA az ügyvédi munkadíj; a keresetlevél elkészítésének költségét 250 000 Ft + ÁFA, a konzultációk és a jogi kutatómunka költségét 90 000 Ft + ÁFA, a tárgyaláson történő jelenlétet 50 000 Ft + ÁFA/tárgyalás összegben jelölte meg.

[64] Az ítéltábla a felek által érvényesített ügyvédi munkadíjjal kapcsolatban elvégezte a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú határozatában írt tartalmi elemzést, valamint figyelembe vette a Kúria BH2025.115. számú határozatában írtakat is, miszerint nem tekinthető szükségesnek, ezért nem hárítható át a másik félre a fél jogi képviseletével felmerült ügyvédi munkadíj sem abban a részében, amely azzal merül fel, ha a jogi képviselő eljárásával egyes perbeli cselekmények sikertelenek, vagy indokolatlanul késedelmesek, valamely határnapot vagy határidőt elmulasztott, vagy más módon jelentkezik feleslegesen okozott költség. Felismerhetően ide tartoznak a Pp. hatálya alatt az elkészttség miatt hatálytalan perbeli cselekmények [149. § (1) bekezdés], de a perfelvételi szabályok megsértésével előterjesztett és szintén hatálytalan iratok [202. § (3) bekezdés, 203. § (1) bekezdés] vagy az elektronikus kapcsolattartás szabályainak megsértése miatt hatálytalanul minősülő beadványok [618. § (1) bekezdés]. Felesleges költséget okozhat adott ügyben a per tárgyává tett jogra nem tartozó, azzal okozati összefüggésbe nem állítható jogállítás (anyagi

jogi kifogás) is, ezért az alperes 63,3 órában felszámított ügyvédi munkadíját 49,4 órában tartotta alaposnak.

[65] Az ítéltábla a 5 %-os mértékben pernyertes felperes oldalán a 30 000 Ft összegben átutalt kereseti illetéket a perben a feleket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének f) pontja értelmében megillető illetékfeljegyzési jog költségkedvezménye miatt az Itv. 80. §-a (1) bekezdésének f) pontja szerint tévesen lerótt illetékként és nem perköltségként vette figyelembe, s azt a kereseti illetékfizetésre kötelezésnél számolta el, míg a többi felszámított tételt, összesen bruttó 558 800 Ft-ot a felperesi jogi képviselő által kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állónak tartott.

Az ítéltábla a 95 %-os mértékben pernyertes alperesnek járó perköltség megállapításánál figyelemmel volt arra, hogy az alperes a 12., 13. és a 17. sorszámú beadványait erre irányuló bírósági felhívás nélkül nyújtotta be a törvényszékre, így azokkal kapcsolatban a fentebb kifejtettek miatt az ítéltábla szerint költséget nem számíthat fel.

Az ítéltábla álláspontja szerint 49,4 óra időráfordítás az alperes oldaláról szükséges, de egyben elegendő is volt jelen, 3 (egy 75 perces, egy 42 perces és egy 35 perces) tárgyalást igénylő, a felek személyes meghallgatásán kívül költséges és/vagy időigényes bizonyítással, illetőleg bonyolult és/vagy hosszadalmas számolással nem járó, jogkérdéssel kapcsolatos ügyben.

[66] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az alperesnek járó elsőfokú perköltség összegét az alperes oldalán a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja és ugyanezen szakasz (2) bekezdése, valamint 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján $49,4 \text{ óra} \times 40\,000 \text{ Ft/óra} = 1\,976\,000 \text{ Ft} + \text{ÁFA} = 2\,509\,520 \text{ Ft}$, a felperes oldalán 558 800 Ft ügyvédi munkadíj figyelembevétele alapján az alperes 95 %-os mértékű elsőfokú pernyertessége $(2\,509\,520 \text{ Ft} \times 95\% = 2\,384\,044 \text{ Ft})$ és a felperes 5 %-os elsőfokú pernyertessége $(558\,800 \text{ Ft} \times 5\% = 27\,940 \text{ Ft})$ alapján bruttó 2 356 104 Ft-ra emelte fel.

[67] A megváltozott pernyertességi-peresztességi arányra és arra is tekintettel, hogy a felperes a keresetlevele benyújtásával egyidejűleg átutalt 30 000 Ft kereseti illetéket, a felperest további 4200 Ft kereseti illeték megfizetésére kötelezte, az alperes által megtérítendő kereseti illeték összegét pedig 1800 Ft-ra leszállította.

[68] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint részben megváltoztatta, egyebekben pedig helybenhagyta.

V. Másodfokú perköltség

[69] A felperes fellebbezése a főtárgy: az elégteladás módja tekintetében részben és igen csekély mértékben bizonyult alaposnak, a perköltséggel kapcsolatban 1 597 680 Ft erejéig alaptalan lett, míg az alperes fellebbezése a főtárgy tekintetében teljes egészében, a perköltség vonatkozásában pedig 1 459 536 Ft összeg tekintetében bizonyult alaptalannak.

[70] Figyelemmel arra, hogy a felek másodfokú pernyertessége, illetőleg peresztessége közel azonos, ezért az ítéltábla a Pp. 83. §-a (2) bekezdésnek második

mondata alapján úgy rendelkezett, hogy a másodfokú eljárásban fölmerült költségét mindkét fél maga tartozik viselni.

[71] A felperes a fellebbezésében vitatott érték (2 097 680 Ft) után megfizette az Itv. 39. §-ának (1) bekezdésén és az Itv. 46. §-ának (1) bekezdésén alapuló mértékű, 167 814 Ft összegű fellebbezési illetéket.

A felperes fellebbezése túlnyomó részben, 97,2 %-os mértékben alaptalan lett, ezért 163 115 Ft fellebbezési illeték viselésére köteles a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján, míg 4699 Ft fellebbezési illetéket az Itv. 80. §-a (1) bekezdésének f) pontja és az Itv. 81. §-ának (2) bekezdése alapján a lakóhelye szerint illetékes állami adóhatóságtól visszaigényelhet.

A felperes viselni tartozik az alperes részbeni, 34 %-os másodfokú pernyertességére eső fellebbezési illetéket, ezért az ítéltábla a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése, valamint az Itv. 78. §-ának (4) bekezdése és a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest 60 329 Ft fellebbezési illeték megfizetésére.

[72] Az ítéltábla az alperest a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése, valamint az Itv. 78. §-ának (4) bekezdése és a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdése alapján kötelezte a felperesi fellebbezés tekintetében a 2,8 %-os mértékű, a saját fellebbezése tekintetében pedig mindösszesen 66 %-os mértékű másodfokú pervesztességére eső, összesen 121 807 Ft fellebbezési illeték megfizetésére.

Debrecen, 2025. július 8.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Árok Krisztián s.k.